

Érik a szőlő, hajlik a vessző

Mi várható az idei szürettől?

Csongrád megye szőlőtermelő gazdaságaiban is egyre nagyobb a szüreti előkészület. A termelő gazdaságok, valamint az átvevő vállalatok igyekeznek biztosítani a szőlő zavartalan átvételét és felvásárlását. Az idei év rendkívül változatos időjárásával többször megtréjták a termelőket és feldolgozókat egyaránt. Különösen az alföldi borvidék, pontosabban Csongrád és Bács-Kiskun megye bortermő vidékén okozott sok gondot a kora tavaszi fagy és a rendkívüli júliusi aszály. Sajnos, augusztusban sem volt kedvező idő a szőlő érésére, a csapadék mellett az átlagosnál alacsonyabban alakult a napi hőmérséklet is. A szőlőtermelő gazdaságok, valamint a borászati üzemek legjelentősebb őszi munkái előtt Rohonczy Lajos, a borgazdasági vállalatok trösztjének vezérigazgató-helyettese tartott tájékoztató sajtó képviselőinek tegnap, szerdán Budapesten.

Tájékoztatójában elmondta, hogy a hegyvidéki szőlőterületeken jó termés ígérkezik, de az Alföldön a fagyok miatt sajnos kevesebb várható az elmúlt évvel szemben. Az alföldi területen előfordult tavaszi fagykarak miatt nagymértékben csökken a termésátlék. A szüret, mégis a több év átlagának megfelelő időpontban kezdődik mindenütt. Előreíthatólag szeptember 12-15 körül kezdik meg a gazdaságok és termelőszövetkezetek a szőlő szedését.

A pincegazdaságok igyekeztek felkészülni a szállítványok fogadására, és szeretnék a zavartalan átvételt mindenkor biztosítani. Külön ütemezési tervet készítettek a pincészetek valamennyi szőlőtermelő gazdasággal. Amennyiben a szeptember, valamint október hónapokban az időjárás kedvező, úgy semmilyen fennakadás nem lehet. Az esetleges újabb esőzések, melyeknek következtében a szőlő rothadásnak indulhat, meggyorsíthatja a szüretet, ilyenkor a pincegazdaságok igyekeznek a partnerüzemeket mindenben segíteni. Kádákat és hordókat adnak át úgy, ahogy azt a hosszú lejárati szerződésben vállalt kötelezettségük előírja.

A boripar és a termelői kapcsolata jelenleg jó. Sok hosszú lejárati szerződés van érvényben, amelyek a partnerek számára kölcsönös előnyöket biztosítanak. Elmondható, hogy az idei felvásárlásnál az átvett szőlő és must 90 százaléka ilyen szerződésekből tevődik össze. Együttműködési szerződés jött létre a tröszt és az Állami Gazdaságok Országos Központja között is, melyben szabályozzák a SZÖVOSZ-szal való együttműködést és a kisgazdaságok termelésének fejlesztését.

Az idei szüretben új átvételi árak lesznek érvényben. A tárcaközi ár- és termékforgalmazási bizottság javaslata alapján 1976. és 1977. évi borszőlő, must és bor felvásárlási ára emelkedni fog. Országosan a felvásárlási árak 7 százalékkal emelkednek, de a jelentős

fagykarral sújtott alföldi területeken megtermelt borszőlőre, mustra és borra további 5 százalékos ideiglenes felár lép érvénybe. Az alföldi borvidéken, de országosan is elmondható ugyanez, a szőlőtermelés költsége mintegy 8-9 százalékkal emelkedett egy év alatt. Az átvételi ármódosítással a pincegazdaság azt szeretné elérni, hogy a szőlőtermelő gazdaságoknak kifizetődő legyen a szőlő művelése.

A borgazdasági vállalatok muszájlag minden tekintetben felkészültek az idei szüretre. A szőlőfeldolgozási kapacitások elegendő a szüreti átvétel zavartalan lebonyolítására. Természetesen nagyon fontos szempont, hogy a szüret ideje alatt a termelőüzemek és felvásárló vállalatok között mindenkor meglegyen az összhang. Az áruszállítás könnyítése és gyorsítása céljából a pincegazdaság díjmentesen szállító edényzetet — tarcai kádákat és hordókat — ad majd kölcsön az igénylő

téveszkeknek. A tröszt szeretné, ha a pincegazdaságok szakemberei aktívan vennék részt a szüreti időszak munkáinak irányításában. Céljuk továbbá az is, hogy a kisüzemekről zömmel szőlőként vásárolják fel a termést, mivel így a korszerűbb borkezelési eljárások folytán egyenértékű és jobb minőségű bor készíthető.

Munkatársunk kérdésére a vezérigazgató-helyettes elmondta, hogy a Dél-Alföld szőlőtelepítési gondjain a közeljövőben hathatós intézkedésekkel kívánnak segíteni. Megállapodást kötöttek a forrásküti Haladás Termelőszövetkezettel, hogy új és elegendő mennyiségű szaporító anyagot biztosítsanak a környező téveszek számára. Elmondta továbbá, hogy a borgazdasági vállalatok trösztje javasolni fogja a telepítési támogatás növelését. Szeretnék, ha a közeljövőben nem 20 százalékos lenne az állami támogatás, hanem esetleg 40-50, s ugyanakkor a másik fennmaradó 50 százalékos hosszú lejáratú hitel formájában állna rendelkezésre a termelőüzemeknek. A visszatérítés ilyen esetben csak akkor kezdődne, amikor a szőlő már termőre fordul. Hangsúlyozta továbbá, hogy a tröszt minden igyekezetével azon lesz, hogy a közelebbi boretelést a jövő esztendőben is maradéktalanul biztosítsa, s a korábban kialakult borexportot a vállalatnak megfelelően teljesítse.

R. F.

Fehér-tó másik fele

Új halastó tervei készülnek

Az állattenyésztés valamennyi ágazatában érződik a törekvés, hogy tartalékaink, lehetőségeink jobb kihasználásával több húst adjanak. Ugyanez a szándék vezeti a Szegedi Állami Gazdaságot is, amikor az évenként 120 vagon halat adó fehér-tói halastavak jelentős bővítését tervezi. Bár a tervek még most készülnek, több részletkérdés ezután tisztázódik, megkértük Pásztor Lajost, az állami gazdaság igazgatóját, körvonalazza az eddig megfogalmazott elképzelést.

Először ezer hektárnyi területet szemeltek ki a mostani halastórendszer tükör-

képeként a sándorfalvi út másik oldalán, de több szempont alapos mérlegelése azt a tervet 572 hektárra csökkentette. Figyelembe kellett venni azt a tényt, hogy talajtanai vizsgálatok nem tartják tépítésre alkalmasnak a teljes területet, és azt is, hogy az idetelepített magasfeszültségű vezeték is akadályt jelentenek. Maga a gazdaság, bár 40 százalékos állami támogatásban részesülhet, nem tudna megbirkózni a nagyszabású feladattal anyagi terheivel, ezért egyszerű társulás formájában a területet adó szegedi Felszabadulás Tsz-szel és a sándorfalvi Magyar

Szigorúbb árellelőrzések

Szerdán ülést tartott a tárcaközi ár- és termékforgalmazási bizottság, amely a második negyedévi árellelőrzések tapasztalatairól tárgyalt. Az árhatóságok a negyedév folyamán 2130 vállalatnál és szövetkezetnél, több mint 14 ezer boltban és egyéb elárúsítóhelyen, továbbá csaknem tízezer magánkisiparosnál és magánkereskedőnél vizsgálták az árak alakulását, a vállalatoknál az ártervek megalapozottságát, s egyebek között azt, hogy áremelési szándékaikat a jogszabályoknak megfelelően előzetesen bejelentették-e.

Általános tapasztalat, hogy a vállalatok és szövetkezetek ármunkája javult, egyre több helyen készítenek a népgazdasági ártervvel összehangolt vállalati árpolitikai tervet. E tervekből árstabilitási törekvésekre lehet következtetni.

A kedvező tendenciák mellett viszonylag sok szabálytalanságot is tapasztaltak, s a szankciók szigorúbbak, mint korábban. Összesen mintegy 4500 esetben kezdeményezték az árhatóságok különféle szankciókat, ezek között lényegesen megnőtt a büntetőeljárások, a gazdasági bírság, a szabálysértési, a fegyelmi eljárás és a pénzbírság aránya, kevesebben úszkál meg a szabálysértéseket egyszerű figyelmeztetéssel.

Országosan ellenőrizték a burgonya-, a zöldség- és gyümölcscseresznye helyzetét, illetve a zöldség- és gyümölcskereskedelem árait. Sokhelyütt tapasztaltak áruhiányt, s nem volt ritka eset, hogy az ár magasabb volt, mint amit a minőség indokolt volna.

Az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke arról is tájékoztatta a tárcaközi bizottságot, hogy az árellelőrzéseket változatlan erővel tovább folytatják.

Megyünk az őszbe

Valljuk be, kicsit tartottunk az idei mezőgazdasági évzárástól. Tartottunk, mert ismerjük az idő szokását: ha egyszer megbolondul, nehezen jön egyenesbe. De a hathetes csüszgésztől szárazság után végül is megjötték az esők. Sok aggódo ember, elsősorban természetesen a termelőszövetkezeti tagság, megkönnyebbülten főlőshajtott, hisz' rögtön biztatóbbá vált a jövő. Az aratás és a betakarítás ugyanis úgy ment már, akár az olajozott gépezet, mert az előkészítők, a szervezők, a mozgósítók talán még soha nem végeztek ilyen jól a dolgukat. S a búzatermés — újabb kellemes hír! — mintegy 6 mázsával jobb lett a tavalyinál. Szegeden még ennél is szebb eredmény született. Búzából elértük a 43,1 árpából a 39,3 mázsás hozamot, sőt a Felszabadulás Termelőszövetkezet búzatermése 1500 hektáron az 50 mázsás átlagot is hajazta.

Jól esett ezt fölmérni és megállapítani. Feltűnik azonban, hogy az aszály következtében a továbbiakban gyenge lesz az esztendő, nem tudunk megfelelő mennyiségű takarmányról gondoskodni a jószágállomány részére. A kormány, a Csongrád megyei, Szeged városi vezetők sürgetni kezdték a további mezőgazdasági teendőket, a tartóztatást, a másodvetést. És nem hiába. A lelkiismeretes munka eredményeként számottevő készlet gyűlt össze szükséganyagból, és a másodvetések területe is többször nagyobb, mint az előző években volt. Különösen ott nagyon szépen díszlenek, sokat ígérnek ezek a takarmánynövények, ahol nem lesték-várták a tarlót puhító esőt, hanem a nagy szárazságban, porba is el merték vetni a magot. Ennek az előrelátásnak köszönhető, hogy legutóbb egy országos értekezleten megállapíthaták: a takarmányhelyzet jó, a másodvetések ezen a helyzeten csak javíthatnak.

Akkor hát minden szálába rendeződött volna? Erről szó sincs. A fentebb említett példák mindössze annyit bizonyítanak, hogy megértéssel, jó hozzáállással úrrá tudunk lenni a legnagyobb nehézségeken is. Az ősz mindig is próbára tette a termelőket, szállítókat, fedőgazdák erejét, szervezőképességét, tehát most sem ejtheti ölbe a kezét senki. Soha nem lehet tudni, mit hoz a holnap, ezért minden szem természetesen a jövőre fordul. A zöldség- és gyümölcsöt, amit kicsikartunk a földből, kötelességünk minél kevesebb veszteséggel betakarítani, megmenteni. Halló fülekre, józan belátásra, felelősségteljes intézkedésre van szükség ahhoz, hogy Szegeden is betakarítsunk 3,5 ezer hektárnyi kukoricát, közel ugyanennyi silónak való tengerit, mintegy 900 hektár fűszerpaprikát, továbbá időben elvégezzük a vetőszántást, és földbe tegyük a jövő esztendői kenyérmagot. És korán sem mindegy, hogyan csináljuk mindezt. Ahol semmi veszik az értékes szerves trágyát, sajnálják a pénzt műtrágyára, vagy rossz vetőmagot használnak, ott 1977-ben hiába várnak gazdag termést. Csak egyetlen példa ennek bizonyítására: a fentebb említett Felszabadulás Tsz 50 mázsás búzatermése úgy született, hogy 325 kiló műtrágyát szórtak ki minden egyes hektár gabonaföldre; ugyanakkor a Komszomol-gazdaközösség azért érte el csak 30 mázsás termést, mert mindössze 100 kiló műtrágyát adott egy hektár földnek, ráadásul a vetőmag is gyenge minőségű volt.

Nagyon-nagyon neki kell gyürkőzni a munkának ezekben a hónapokban. A július végén elkezdődött esőzések következtében felélénkültek, szinte újra zöldültek a kukoricatáblák. Ez valószínűleg sok helyen megnöveli a korábban közepesre becsült termésátlagokat, ugyanakkor a kései beérés hallatlanul megszorítja a gondokat is. A sokat emlegetett munka- és üzemszervezésnek idén különösen nagy lesz a jelentősége. Minden emberi és gépi erőt oda irányítsanak a vezetők, ahol legnagyobb a torlódás, illetve ahol ezzel segíteni tudják a folyamatos betakarítást. Bármilyen furcsán hangzik is, most még a technikai fejlettség is gondot okozhat. Két évvel ezelőtt — emlékezzünk csak rá! — a gépek minduntalan belaragadtak a sárba, s csak nehezen lehetett megoldani a problémát. Idén meg — éppen a takarmányszükségletéről való gondoskodás végett — arra kellene nagyon vigyázni, hogy a kukorica- és cukorrépakombájuk ne pocskolják el a szarát, illetve a leveles répafejet.

Azt szoktuk mondani, jobb félni, mint megijedni. Illik tehát már most tudni, ésszben tartani, hogy nyakunkon a tömeges betakarítás, rohamosan közeleg az őszi, úgynevezett munkacsúcs. Már most érdemes megbeszélni a szövetkezet tagjaival, az állami gazdaságok dolgozóival, hogy „mindent bele!” Nyilvánvaló, ilyenkor bűn lenne külső segítségére várni, hiszen ki-ki a maga erejében bízhát első sorban. Lehet, hogy egyik-másik gazdaságba szegedi diákok is kivonulnak majd, de erre csak legvégső esetben kerülhet sor ott, ahol nincs más mód a termés megmentésére. A jól gazdálkodó téveszkek azonban mindig tudták: legfontosabb a rendelkezésre álló technika maximális kihasználása. A cél szentesít minden okos intézkedést. Valamennyi erőgépnél több műszakban kell most dolgoznia, még akkor is, ha némely traktoros nem szeret másnak átadni a gépet. Kezdeményezésként és jó módszerek sokaságát igényli az idei ősz is, nem szabad tehát legyinteni, ha valaki esetleg a szokványostól, a megszokott sémáktól eltérő, meglehetősen új dolgokat javasol. Azért juthatunk el a mezőgazdasági technika fejlettségének jelenlegi fokára, mert az élet sürgette, sőt megkövetelte a mind korszerűbb, mind hatékonyabb megoldásokat, és voltak emberek, akik eleget tettek ennek a követelménynek.

Kenyérről, húsról, tehát a megélhetésről van szó. A nagyüzemi gazdaságokban növekszik a szarvasmarha-állomány, s több a sertés is, mint tavaly. Várható tehát a húselállítás javulása. De csak akkor — nem árt ismételnit — ha „megfogunk” minden szem abraknakvalót, ha nem engedünk kárba veszni a megtermelt takarmányból egy szálát se. Meg tudjuk ezt csinálni, ha akarjuk. Ha úgy dolgozunk, mint a gabona betakarítása idején.

H. D.

F. NAGY ISTVÁN

Kistelek forintjai

A „Gazdálkodj okosan!” nemcsak játék, életünk egyik legfontosabb jelszava. A jó háziasszony is összeírja időről-időre bevételeit, kiadásait és önmagát ellenőrizendő vissza is lapoz a füzetében, összesít, egyeztet.

Ezt tette a Kisteleki nagyközségi tanács vb szakigazgatási szervének gazdálkodási csoportja is, amikor a végrehajtó bizottság számára elkészítette jelentését arról, miként gazdálkodott a község a költségvetési és fejlesztési alappal az idei első félévben. Az elkészített mérleg részletesen tartalmazza a saját bevételeket és kiadásokat, az eredeti, a módosított és a teljesített összegeket.

Az egyes ágazat bevétele és kiadása általában az éves tervnek megfelelő arányban alakult az év első hat hónapjában. A piacok-vásárok valamint a kevesebb pénz hoztak azonban a konyhára, mint ahogy az várható volt, csupán 37 százalékat adták az egész évben várt összegnek. Több pénz folyt be viszont a tanács kasszájába a szociális, kulturális ágazat-hoz tartozó intézményekből. Ennek oka az, hogy a bölcsődék, óregek napközi otthona, óvodái, iskolai napközi otthonok térítési díja magasabb lett.

Az 1976-ra tervezett költségvetési kiadásokat 49 százalékkal teljesítette a kisteleki tanács az első félévben.

A vártnál több kiadással járt ezen belül az állategészségügyi fejlesztése, az energia-hordozók, a víz- és csatornádíjak áremelkedése miatt. A piacok és vásárok helyettesítőinek viszont kevesebb pénzt fizettek ki, éppen a bevételi kiesés miatt. A felújítási alappól eddig 455 ezer forintot fordítottak a mentőállomás többletköltségeinek fedezésére, és 306 ezer forintot tartalékolnak a régi kollégium októberben megkezdődő felújítására.

A mérleg az első félévben tehát csaknem egyensúlyban volt, s ez megfelelő alapot adott a következő félév költségvetésében azoknak, akik Kistelek pénzeivel gazdálkodnak.